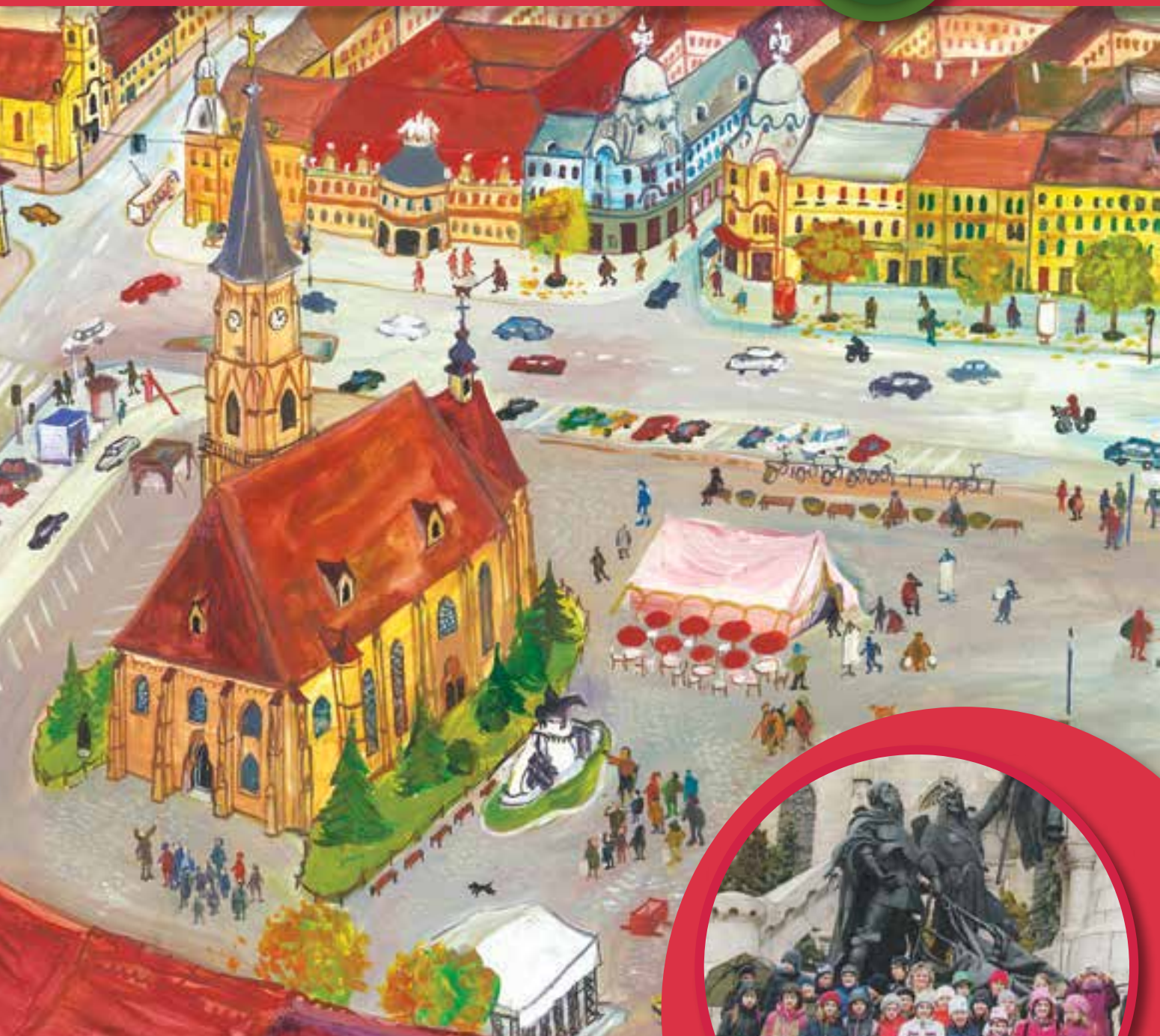

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP

2013. szeptember • LVII. évfolyam • 643. szám

9.

ÍM, A VÁROS. ELÉBED NYÚJTOM,
TUDVÁN, HOGY KÖZÖS KINCÜNK MOST MÁR...
SZÚKEBB, ÉPES HAZÁNK: KOLOZSVÁR.
(SZILÁGYI POMOKOS)

LÁSZLÓ NOÉMI

Írások

Írnok tűző napba nézett,
írnok izzó légbé bámult,
íbiszt, sólymot kőbe vésett,
kőoszlop a föld alá hullt.

Szerzetes a ködbe révedt,
szerzetes a kőre bámult,
pergamenre rótt meséket,
pergamenre láda zárult.

Lány virágkehelyre hajlott,
lány szőlőkacsokra bámult,
vászon piros szírmot hajtott,
varrottas világ kitárult.

DÖME ZSUZSA

Jó, mi?

Verset írok gondolatban.
Nagyon sokat nyom a latban,
hogy már megvan az eleje,
csak még nincs neki közepe.
Jó, mi?

Úgy kezdődik, hogy „a veréb
ébredt fel reggel legelőbb”,
de utána még nem tudom,
tovább hogyan is folytatom.

Lehet, megsérül a lába,
s nem mehet el iskolába,
ácsorog majd hadilábon,
ameddig ki nem találom,

mi történjék verebemmel,
s egyáltalán a versemmel,
mikor legyen neki vége,
s mit írjak a közepébe.

Az lesz majd a legjobb benne,
ha nem is lesz befejezve.
De addig is mondogatom,
ne vesszen el gondolatom.
Jó, mi?

NEMES NAGY ÁGNES

Tanulni kell

Tanulni kell. A téli fákat.
Ahogyan talpig zúzmarásak.
Tanulni kell. A nyári felhőt.
A lobbanásnyi égi-erdőt.

Tanulni kell mézet, diót,
jegenyefát és úrhajót,
a hétfőt, keddet, pénteket,
a szavakat, mert édesek.

Tanulni kell magyarul és világot,
tanulni kell mindazt, ami kitárul,
ami világít, ami jel:
tanulni kell, szeretni kell.

Mondhatnánk azt is: épp olyan ez a vers, mintha a Napsugárról írta volna Nemes Nagy Ágnes.

De illendőbb, ha szerényen inkább így fogalmazunk: olyan a Napsugár, mintha minden oldala Nemes Nagy Ágnes verséhez igazodna: tanítja nektek a teremtés törvényeit, a jelek titkát. Tanít titeket magyarul és világot. Tanít tanulni és szeretni.

Ez a mi „tantervünk” az új tanévre, kedves gyerekek, tanítók és szülők. Tartsatok velünk!

István király fia,
Imre herceg és tanítója,
Gellért püspök.
Szent Imre, az ifjúság
védőszentje rátok
is vigyáz.

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Sulivers

Újra ősz van, hull a fáról
alma-, dió-, körtezápor,
készülődnek a madarak,
összepakolták a nyarat.

Minket is húz iskolába
kicsi szívünk és a táska,
olyan nehéz mind a kettő,
mint esővel teli felhő.

De amikor odaérünk,
Elfeledjük minden félszünk.

SZÁNTAI JÁNOS

Egy régi-régi bot

Van egy botom.
Nem is marsall,
nem is pásztor,
régi,

régi,
régi
fa.

Szú, ha bátor,
akkor is csak
hálni,

halni
jár
oda.

Ha kinyújtom,
mégis elér
fel az

évig,
hol a
nyáj:

csupa felhő
– bárány, jerke,
kos –, sza-
naszét

kóri-
cál.

Zúgó fejjel
számolgatja...

Számol-
hatja

Szent Mi-
hály!

CSEH KATALIN

Szent Mihály hava

Szent Mihály hava, őszelő,
Amott egy madár, elmenő.
Ökörnyál szállong, csillan,
Szellő lebbenti, illan.

Hűvösödnek a reggelek,
Iskolába készülnek a gyerekek,
Az égen gyűlnek a felhők,
Sötéten kékellő kendők.

Szent Mihály hava, szeptember,
A nyár is szép lassan útra kel,
Majd egyre gyorsabban halad,
Hegynek iramlik, elszalad.

LENGYEL FERENC

Őszi versike

Kopik a nap fénye,
megy az est elébe,
tompul egyre-egyre,
fölér a nagy hegyre,
lebukik mögötte,
est marad helyette.

BERTÓTI JOHANNA

Szeptember

Ilyenkor
szomorúbbak a füzek,
haragosabbak a vizek.
Feketébbek a felhők,
reumásabbak a nénik.
A kertitörpék magányosabbak.
Sötétebbek a kékek,
a zöldek, a szürkék,
a barnák, a sárgák.
Az ég tintaszínű,
s mintha az esőnek
is tintaíze lenne.
Álmos napokat ír a szeptember
történetembe.

P. BÜZOGÁNY ÁRPÁD

Eltáncolt az eső

Szitakötők szállnak
nyári szelek szárnyán,
eltáncolt esőből
születik szivárvány,

szomorú felhőkből
szüntelen szivárog
szeptemberi eső,
színültig az árok,

megszusszant a szél is,
szederindát rángat,
szűkön mért meleggel
szárítja ruhánkat.

BALÁZS IMRE JÓZSEF

Bedobozolt nyár

Ősszel őszi reggelik,
Körtével, kakaóval,
A nyárikertek megtelnek
Őszi dallamokkal.

Ősszel őszi utak szélén
Üres nyári fészkek,
Nyári szárnyú tesztpilóták
Másik nyárba érnek.

Ősszel őszi reggelek,
Sietni ködös utcán,
Napfényízek sorakoznak
Bent, a kamra polcán.

SZŐCS MARGIT

A mesemalom

A fák árnyéka már nyúlni kezdett, amikor Móric a diófa alatt magához tért délutáni álmából. Arra ébredt, hogy egy szempár szegeződik rá, amelyből olyan szomorúság és elhagyatottság áradt, hogy majdnem a hálójába ejtette a fiút is. De csak majdnem, mert Móric gyorsan összegyűjtött magában minden kis csepp derűt, és felült, hogy szemügyre vegye látogatóját. Egy csontra aszott, rühös, kóbor kutya állt előtte.

– Hát téged honnan szalasztottak, te szegény? – mormogta megindultan Móric.

A kutya csak igazte mozdulatlanul. Móric eléje dobta maradék kenyerét. A kiéhezett állat mohón bekapta, majd a fiú mellé telepedett.

Móric lehajolt, hogy megsimogassa. A lába előtt frissen vágott fűzfavesszőt pillantott meg. Nagyot suhintott vele, és ekkor, pont azon a helyen, ahol állt, bővizű forrás fakadt. A víz üde csörgedezéssel vájta medrét, s pár perc múlva már jókora patak lett belőle. Móric csak ámult-bámult, aztán gondolt egyet, és gátat épített a patakra. A gát fölött a víz tóvá terebélyesedett.

Móric úgy határozott, hogy a patakra malmot is telepít. Össze is hordott a környékről minden kődarabot, kidőlt fát. Malomkereket kerekített, tetőt ácsolt. A kutya vígan csaholt a nyomában.

Elkészült a malom, és Móric észrevette, hogy a garat magába szív minden szót, hangot, zörejt, ugatást, ami elhangzik a közelében, a malomkerék sosem hallott mesékké őrli mindezeket, a patak pedig csobogva viszi tova a meséket. Móric és a kutya a parton ülve hallgatta a mese-árt.

De a malom egyszer csak kifogyott a szóból, Móric nem győzte egymagában táplálni. Elhatározta hát, hogy bejárja a környéket, és összegyűjt minden valamirevaló hangot, szót, mondatot. Kamrájából, padlásáról, pincéjéből összeszedte üres zsákjait, és elindult kutyájával vándorútra. Amint beértek a legközelebbi faluba, Móric ráköszönt az első szembejövőre:

– Adjon Isten jó napot, bátyámuram, álljon meg egy szóra.

Beszéltek mindenféléről, szó szót követett, több zsák is megtelt kanyargós mondatokkal, tréfákkal, adomákkal. Aztán Móric elnézést kért emberüktől, hogy olyan hosszú ideig szóval tartotta, és elköszönt tőle.

Elégedetten ballagtak tovább, míg egy fényes portán meg nem akadt a szemük. Móric bekopogott az ajtón, és éppen köszönetre nyílt volna szája, de az ajtót nyitó,

komor tekintetű háziasszony se szó, se beszéd, becsapta előtte az ajtót. A házigazda épp akkor bújt elő a pincéből.

– Elnézését kérem – mentegetőzött szégyenkezve. – Hiába próbáltam megértetni a feleségemmel, hogy a kedves beszéd gazdáját dicséri, csak pusztába kiáltott szó minden, amit neki mondok.

– Szóra sem érdemes – felelte Móric, és elköszönt az óbégató öregtől.

Szótlanul folytatták útjukat. A kocsmá előtt a kutya hegyezni kezdte fülét. Bentről hatalmas lárma, szócséplés hallatszott. Móric belépett a kutyával a füstös helyiségbe, és rendelt egy pohár friss mustot. Amíg iszogatta a habos italt, úgy teltek a zsákjai dicsekvéssel, hencegéssel, siránkozással, érzelmős valomással, hogy alig győzte nyitogatni a szájukat. A kutya mellette üldögélt. Ekkor egy hangoskodó fiatalember kötekedni kezdett Móriccal. Gúnyolta zsákjait, ágrólszakadt kutyáját, ám belé is fagyott a szó azon nyomban, mert az eb egyet vicsozított, szájával kikapta kezéből a boros poharát, s tartalmát a sértegető arcába loccsintotta. Móric gyorsan bekötötte a zsákok száját, és intett a kutyának, hogy indulhatnak.

Tovább haladva egy iskolához értek. Itt aztán bőven akadt zsákolnivalójuk. A folyosón csak úgy kavargott, úszott az osztály-

termekből kiszüremkedő tananyag. Egy nyelvtanóráról meg egyenesen szétválogatva szállt a mindenféle szófaj. Így külön zsákba kerültek a főnevek, melléknévek, igék és igenevek, határozók, névmások, névelők és névutók. A ragoknak, igekötőknek már csak a Móric kalapjában és zsebeiben jutott hely. Száz szónak is egy a vége, Móric elégedetten távozott innen is kutyájával. Hátán a rengeteg zsák úgy dagadt a szélben, mint egy hatalmas léggömb-köteg. Hazaérve a zsákokat sűrű sorokban felaggatta a diófa ágaira.

Időközben a patak mentén lakó emberek, akik már nem tudtak volna meglenni mesék nélkül, sorra felkerekedtek, hogy maguk is hozzájáruljanak a mese-ár táplálásához. Feltarisznyálták örömeiket, bánatukat, és a forráshoz érve átadták a molnárnak, aki mindjárt le is járatatta azokat a malmon.

Ettől a naptól kezdve a malom soha nem fogyott ki a meséből. A molnár és kutyája egész nap ott ült a patakparton, hallgatva és felügyelve a mese-folyamot. Mielőtt még megszakadt volna, Móric fogta a következő zsákot, és jól felöntött belőle a garatra.

Habsburg uralkodók a magyar trónon

Köszöntelek, időben, térben velem kószáló, kíváncsi olvasóm! Remélem, eleget lubickoltál a nyáron a hús-bársony vizekben ahhoz, hogy ismét kedved legyen a magyar történelem titkaiban búvárkodni. Szemed-szíved-eszed nyisd ki! Indulunk!

Egyszer volt Budán kutyavásár, és egyszer volt az ország élén Mátyás király. Hozzá mérhetőről már nem mesélhetek nektek. 1301-ben az Árpád ural-

kodóház fiúágon kihalt, de a királylányok révén tovább öröklődött, és – mint korábbi meséimben bebizonyítottam – Árpád-vér csörgedezett a nem Árpád-háziként számon tartott Nagy Lajos, Zsigmond, sőt Mátyás ereiben is. Akikről most regélek, azok viszont valóban idegenek.

● A kétféjű sas hatalmában

Az osztrák Habsburg-dinasztia 1437-ben házasság révén került a magyar trónra, s néhány hosszabb-rövidebb megszakítással ott is maradt 1918-ig. (A hosszabb megszakítást négy király – három Jagelló és egy Hunyadi –, a rövidebbet két szabadságharc – a Rákóczi-féle és az 1848-as – jelentette.)

Medvét fogtam, de nem ereszt: ez a szólás illik leginkább az osztrák hatalom és a magyarok viszonyára – Mátyás halála után. Mert azelőtt, hat évszázadon át inkább mi táncoltattuk azt a medvét, nem ő minket. Olvassátok csak el tavalyi meséimet.

Hogyan kezdődött ez a „kényszerházasság”? Zsigmond magyar király és német-római császárnak fiúörököse nem volt, ezért 1437-ben vejére, Habsburg Albertre hagyta a magyar trónt. Albert fia mindössze ötéves volt, amikor **V. László** néven megkoronázták. Helyette Hunyadi János kormányozta az országot.

Hányban foglalta el Bécset Mátyás király? Ki vonult be a magyar seregek élén az osztrák fővárosba?

A két Habsburg- király után Mátyás uralkodása visszaadta Magyarországnak régi fényét, de a trónon őt követő két gyengekezű lengyel király, II. Ulászló és II. Lajos eltékozolta mindazt, amit Mátyás 32 év alatt felépített.

A hanyatlás az 1526-os mohácsi vészhez vezetett. A török 1541-ben elfoglalta Budát és az ország középső részét. Keleten létrejött az Erdélyi Fejedelemség, a nyugati és északi tartományok Habsburg fennhatóság alatt voltak. I. Ferdinánd, Miksa, Rudolf, II. Mátyás (semmi köze a Hunyadiakhoz), három újabb Ferdinánd, majd I. Lipót magyar, cseh, német király és német-római császár volt egyszemélyben.

● Felszántom a császár udvarát, belévetem hazám búbáját

1699-ben I. Lipót kiűzte a törököt Magyarországról, de csak azért, hogy a helyébe telepedhessen. eltörölte az Erdélyi Fejedelemséget is, és teljhatalmú ura lett az egész országnak. A 150 éves török uralmat a körmönfontabb osztrák elnyomás követte. „A faigát felváltotta a vasiga.” A törökök kifosztottak, janicsárnak hajtottak, de hitünket, nyelvünket nem akarták elvenni. A Habsburgok igen.

I. Lipót nyílt magyarellenes politikát folytatott: üldözte a protestáns egyházat, semmibe vette a magyar törvényeket, nem hívta össze az országgyűlést. A nemesi rendek többször felláztak ellene. Thököly Imre IV. Lajos francia királlyal, sőt a törökkel is szövetekezett a császár ellen, de vereséget szenvedett, és száműzetésbe kényszerült.

● Bécs alját ha nyargalja, császár azt megsiratja

Thököly Imre oldalán hőiesen harcolt felesége, Zrínyi Ilona is, aki Munkács várát védte az osztrák ostromlóktól. Később Zrínyi Ilona fia, II. Rákóczi Ferenc fejedelem állt a szabadságharc élére. Százezer főnyi kuruc seregével reményt adó győzelmeket aratott a császáriak, a labancok fölött. 1707-ben az **ónodi országgyűlés** trónfosztottnak nyilvánította a Habsburg-dinasztiát. *Eb ura a fakó! Mai naptól fogva József nem királyunk!* – zárta híres ónodi beszédét Rákóczi hadvezére, Bercsényi Miklós. Ugyanis akkor már nem Lipót, hanem I. József

A történet 1849-ben megismétlődött. Hol volt ez a második szomorú fegyverletétel, ki rendelte el, és ki kényszerült bujdosásra?

ült a trónon. De túl sokan fogtak össze a szabadságharc ellen, az ígért francia, lengyel, orosz segítség nem érkezett, s a megalkuvó Károlyi Sándor gróf – Rákóczi akarata ellenére – megkötötte a szatmári békét. A kurucok a nagymajtényi síkon letették a fegyvert, a fejedelem pedig bujdosásra kényszerült.

● Életünkért és vérünkért cserébe: siculicidium

Lipót fiát, I. Józsefet III. Károly követte a trónon. Vele fiúágon kihalt a Habsburg-ház, mégsem csukták rájuk a történelem fődélét, mint 1301-ben az Árpádokra. Leánya, **Mária Terézia** férjével, Lotaringiai Ferencsel tüstént új uralkodóházat alapított: a Habsburg-Lotaringiai dinasztiát, és szült is 16 örökös, hogy ne legyen gond az utódlással. Kemény harcot vívott a hatalomért, de végül ő győzött. Férje I. Ferenc néven német-római császár lett, Mária Terézia pedig 1740-től 40 éven át volt Ausztria, Magyarország, Csehország, Németország és Párma uralkodója.

Vajon ki segítette trónja megmentésében? A magyarok. Miért? Lovagiasságból? Hiszékenységből? Megalkuvásból? Foroghatott a sírjában Rákóczi! 1741-ben a **királynő Pozsonyba** összehívta az addig semmibevett magyar országgyűlést, és gyászfátyolban, karján a csecsemő József főherceggel szívszaggató beszédet mondott a magyar főuraknak. Hatását a legenda szerint az tetőzte, hogy a zárszóra ölében felsírt a gyermek. (Sokak szerint anyja belecsípett.) A magyar nemesek meghatódva, kivont karddal fogadtak hűséget neki: *Vitam et sanguinem! Életünket és vérünket!* – kiáltották. Úgy is lett. A királynő híres testőrsége és 35 000 katonája magyar volt.

A köszönet pedig? Minden hatalmat a saját kezébe összpontosított, 1765-től az országgyűlést össze sem hívta, növelte az adókat, a vámot, a hadkötelezettséget, német és román betelepítésekkel módszeresen rontotta a magyar lakosság arányát, üldözte a protestáns vallásokat, korlátozta a magyar oktatást és művelődést.

Mária Terézia legrettenetesebb tette ellenünk a **siculicidium** vagy **madéfalvi veszedelem**. 1764-ben a császári katonák 200 székelyt mészároltak le azért, mert az erőszakos sorozás és jogaiknak csorbítása ellen lázadtak.

● Korona vagy kalap? Bilincs vagy selyemkötél?

Mária Terézia fia, **II. József**, a kalapos király nem koronáztatta meg magát, hogy esküje ne kösse a Szent Korona jogrendjének betartására. Magyarellenes intézkedéseivel anyján is túltett. 140 kolostort oszlatott fel, a magyar pálos szerzetesrendet betiltotta, vagyonát elkobozta.

II. József után II. Lipót, I. Ferenc, V. Ferdinánd, majd I. Ferenc József vette át a hatalmat. 1849 áprilisában a **debreceni országgyűlés** – akárcsak az ónodi 1707-ben – kimondta a Habsburg-dinasztia magyarországi trónfosztását. De '48-as szabadságharcunkat is vérbe fojtották.

1867-ben Ferenc József a kiegyezés selyemmadzagjára cserélte fel az 1849-ben ránk vert bilincset.

A megbékélés jeleként nagy ünnepeléssel meg is koronázták, bár már 20 éve uralkodott. Létrejött az **Osztrák-Magyar Monarchia**. Az ünnepelés elsősorban a nyíltan magyarbarát császárnénak szólt. Az ő műve volt a kiegyezés és sok kedvező császári rendelet. A gyönyörű és érzékenylelkű **Erzsébet királyné** mosolya sokat feledtetett a Habsburgok okozta fájdalmaiból. Ferenc József 68 éven át uralkodott. Utódja, IV. Károly mindössze két évet. Ő volt az utolsó osztrák császár és az utolsó magyar király. Az első világháború maga alá temette a Monarchiát és a történelmi Magyarországot. A győztes hatalmak a trianoni békediktátummal „példásan megbüntették” – egyiket a vesztesek közül: Magyarországot. Hazánk megtörtetett testéből még szövetségesünk, a bennünket a háborúba belerántó Ausztria is kapott.

De ne csüggedj, kis olvasóm, Babits Mihállyal üzenem neked:

Kelnek a zsarnokok, tűnnek a zsarnokok.

Te maradsz, te várhatsz, nagy a te zálogod.

Zsibbad a szabadság, de titkon bizsereg,

és jön az igazság, közelebb, közelebb...

Zsigmond Emese

• **Májusi megfejtések:** A pozsonyi csatában 907-ben a 40 000 fős magyar könnyűlovasság Árpád fejedelem vezetésével fényes győzelmet aratott a háromszoros túlerőben levő német hadak fölött. II. András király törvénykönyve, az Aranybulla 1222-től egészen a XX. század közepéig érvényben volt. A Báthory család címerében szerepel a sárkány. A végvárak az ország határai mentén épült védővárak: Szigetvár, Kanizsa, Győr, Komárom, Érsekújvár, Eger, Szatmár, Várad, Temesvár, Galambóc, Gyimesbükk.

• **Júniusi megfejtések:** Fadrusz János 1902-ben felavatott kolozsvári szoborcsoportján Magyar Balázs, Kinizsi Pál, Báthory István és Szapolyai István áll Mátyás király körül. Mátyás nagyerejű hadvezére Kinizsi Pál volt. A régi könyveket, leveleket pergamenre, magyarul hártýára írták, amely vékonyított, fehérített bőrből készült, legelőször a görög Pergamon városában.

• **Nyertesek:** Kulcsár Izabella, Szatmárnémeti; a **lővétei tavalyi** III. A; a maroskeresztúri IV. B; a magyarhermányi IV.; a jobbagytelki III. osztály; bélafalvi olvasóink.

A szekér és a hintó

Népmonda

Elmondta a szászrégeni
Sándor Tihamér
2013 májusában a maros-
vásárhelyi Országos
Regemondó Versenyen.

Vándorolt Mátyás király, mikor már nagy király volt, vándorolt városról falura, maga szemével látni, maga fülével hallani.

Egyszer a nagy vándorlásban elfáradt az országúton, s felkérérdzkedett egy szegény paraszt szekere.

A szegény parasztember éppen a búzáját vitte őrletni. Felvette jó szívvel a fáradt vándort.

Megy a szekér csendesen, egyszer csak szembekocog velük egy hatlovas, fényes hintó, abban ül egy büszke báró.

A kocsisa rákiabál a parasztra:

– Térj ki, paraszt!

De az a rongyos vándor, aki a zsákok te-
tején kucorgott, azt mondta a parasztnak:

– Ne térjen ki, atyámfia.

El is vette a gyeplőt a szegény paraszttól, s megállította a szekeret, hogy a paraszt ki ne térhessen.

– Mi lesz, hé, nem hallottad, hogy térj ki?

– már a kocsis emeli az ostort, hogy majd a nyaka közé suhint a parasztnak.

Hanem ekkor a vándor leugrik a szekérről, a báró elé áll, s kigombolkozik. Hát, Uram, Teremtőm, a báró majd leesett az ülésről: ott állt előtte aranyos ruhában maga Mátyás király.

– Először is megparancsolom, fogjatok ki két lovat, és fogjátok a szegény ember két rossz gebéje elébe. Elbírja négy ló is ezt a hintót.

A bárónak is le kellett szállania, segítenie a paraszt szekere elé fogni a két gyönyörű paripát.

– Most pedig fel, vissza a hintóra. És azt parancsolom, hogy a hintó térjen ki, mert az üres szekérnek kell a terhes szekér elől kitérnie!

Akkor lett törvény, hogy az üres szekér térjen ki a terhes szekér elől. Ezt is az igazságos Mátyásnak köszönhetjük.

A fiú sziklája

Népmonda

Elmondta a dévai
Nagy Dorottya 2013
májusában a maros-
vásárhelyi Országos
Regemondó Versenyen.

Erdélyben, Hunyad megye

Gugaszáda nevű faluja fölött van egy magas szikla, Fiú sziklája a neve. Ennek a sziklának a tetején olyan csudafű terem, hogy az öregeket megfiatalítja, s a nehéz betegeket meggyógyítja.

Élt réges-régen ezen a környéken egy szegény szántó-vető ember. Nehéz betegségbe esett, jártak hozzá mindenféle javasasszonyok, kuruzslók, kenték a testét mindenféle csudákkal, de nem tudták meggyógyítani. Azt mondta egyszer egy javasasszony a beteg embernek:

– Végigpróbáltunk már mindenféle csudafüvet, ami a Maros két partján terem. Itt már több csudafű nincs. Hanem látja-e kend azt a magas sziklát? Annak a tetején terem olyan csudafű, ami meggyógyítaná kendet.

Hiszen teremhetett annak a sziklának a tetején akármilyen csudafű, mikor olyan meredek, olyan magas volt, hogy oda csak a madár repült fel, ember ott még nem járt soha.

Volt a szegény embernek egy növendék fia. Hallja, hogy mit mond a javasasszony. Szerette az apját erősen, hogyne szeretne volna, s föltette magában: egy élete, egy halála, ő felmászik arra a sziklára.

Mondja az apja:

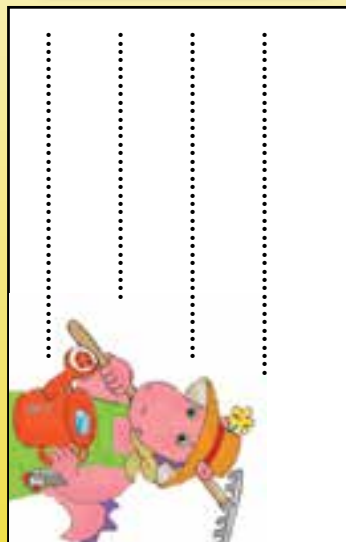
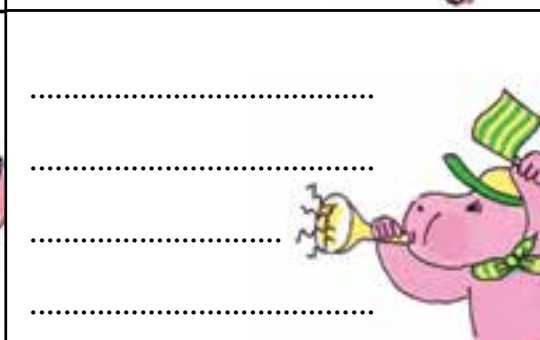
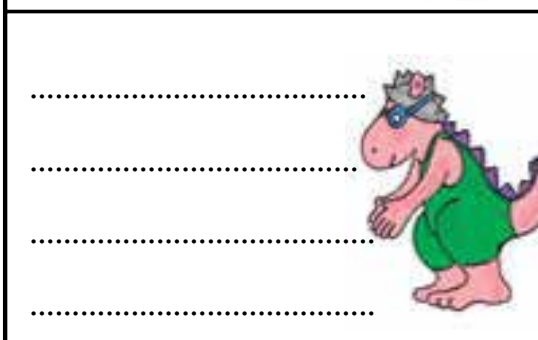
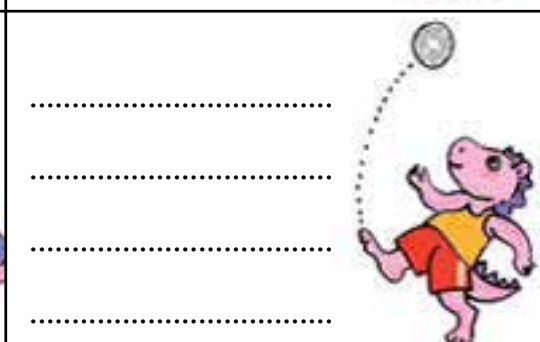
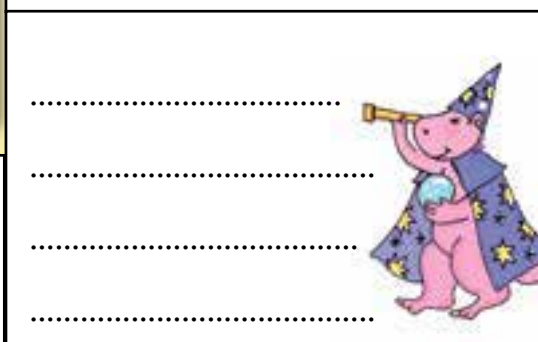
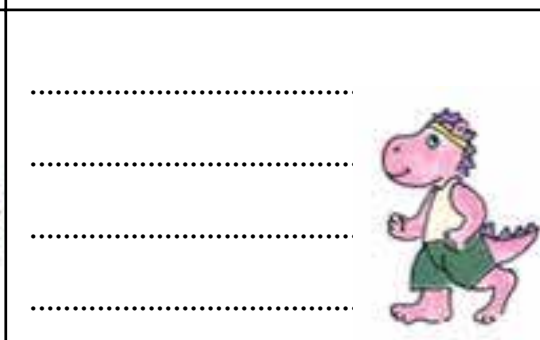
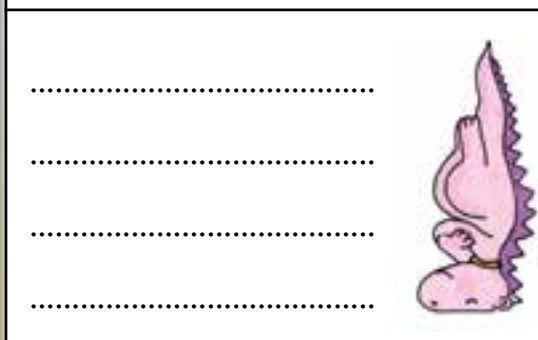
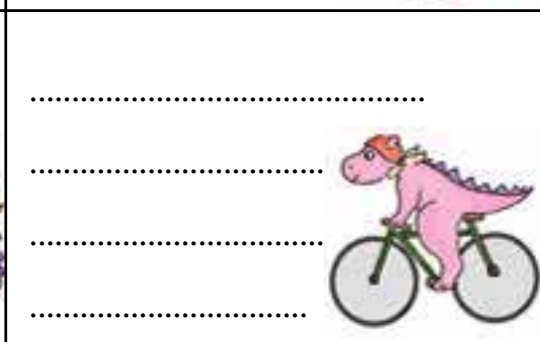
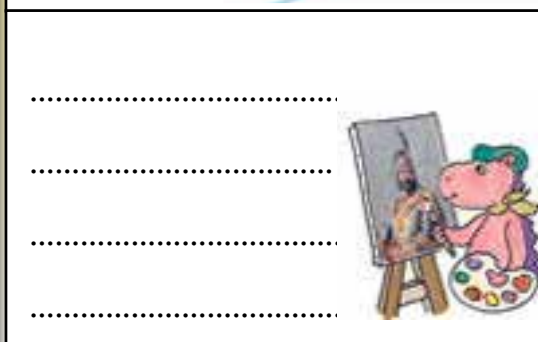
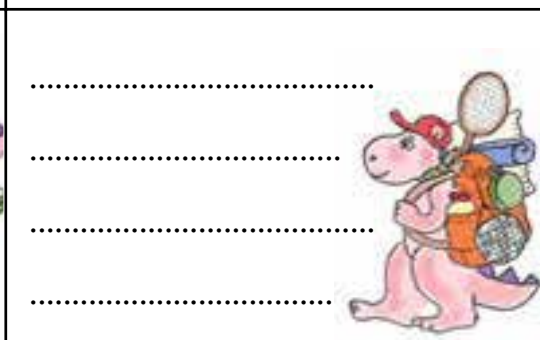
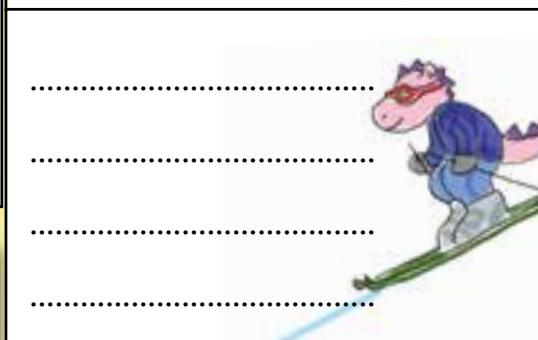
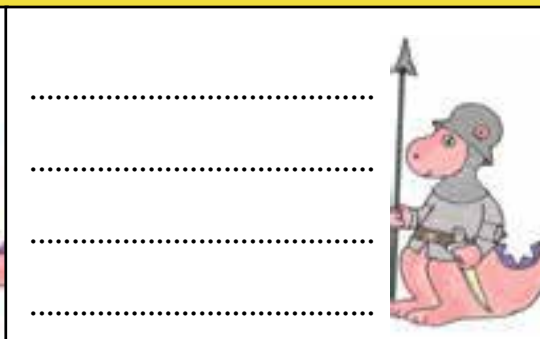
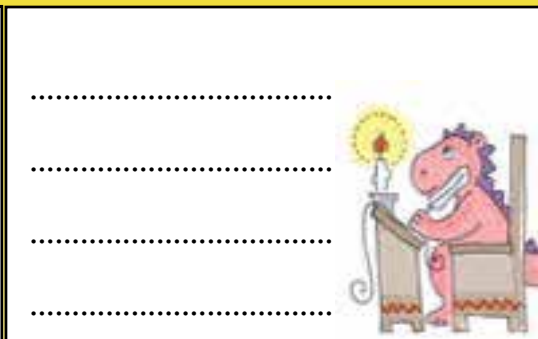
– Hagyjad, fiam... Hagyjad, fiam, meg se próbáld, úgyis hiábavaló.

Jöttek a szomszédok, jöttek a falubeliek, hogy lebeszéljék. De hiába, ment a fiú, s az Isten megsegítette, fölmászott a szikla tetejére. Hát csakugyan a szikla tetején tenger sok füvet talált, olyant, amilyent még nem látott soha. Leszedett egy jó csomót, aztán indult vissza.

Azám, de csak akkor látta, hogy föl csak mászhatott valahogy, de lemenni nem lehetett. Mit csináljon, hogy vigye le a füvet? Egyet gondolt, a karját kinyújtotta, s meglobogtatta a marék füvet, hadd lássák a falubeliek, akik ott állottak a szikla aljában. Aztán bedugta a kebelébe, s abban a szempillantásban leugrott a szikla tetejéről. Szörnyű halált halt a szegény legény, de a csudafű meggyógyította az édesapját.

Azóta hívják azt a sziklát Fiú sziklájának.

Vágd ki
a címkéket,
és ragaszd
a tan-
könyveidre,
füzeteidre.
A Napsugár
és Kószabósza
jó barátod
lesz egész
tanévben.

KŐSZABÓSA
történelmi sorozata

SZÓLJ, SZÁM!
Anyanyelvi játék

MASZAT MŰVÉSZ
Elovestam – lerajzolom

KISKÓPÉ
A természet titkai

NAPSUGÁR

ÓRAREND

	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					

**Rejtvény-
király**

LEVELEZŐ
Az osztály életéből

IRKAFIRKA
Gyerekíráások, rajzok

KÉZIMUNKA
A ti ötleteitekből

20. NAPSUGÁR-TÁBOR

Illyefalva, 2013

A királyi krónikások, költők és jósok betették pergamenre:

2013. évünk 7. hónapjának 2. napsugaras napján az öt évszázados illyefalvi várba érkezett a Napsugár tábor serege. Megválasztottuk első uralkodóinkat: Tibor királyt és Bori királynőt.

Másnap a csapatok bemutatkoztak. Megfestettük minden bástya saját zászlaját, majd a lányok babát, a fiúk botparipát készítették. Utána megtettük az ízletes vacsorát. A második királyválasztásra várva: Elizámusz és Ágimusz Krónikánusz

Csapatokban versenyeztünk a Fuss és figyelj! ötróbbán. Ezt egy nyugisabb foglalkozás követte,

Kék színt öltött minden gyerek kezében egy fa lemezke. A bútorfestést eredményhirdetés követte.

Köszönjük neked, Királyunk, hogy megnézhattuk a Bulcsu című filmet. Még ennél is nagyobb élmény volt a fegyverbemutató. A fegyvereket ki is próbálhattuk.

Illyefalva vára,
Gyerekeket várva
Kapuja tárva,
Gyerekek rohannak a várba.
Futárok csengői zengnek,
Katonák kardjai csengnek,
A bohócok vígan nevetnek.
A jós a jövődöt mondja,
A táncról lobog
az udvarhölgyek kontya,
Étellel tele van a konyha.

Debrecenbe kéne menni,
Beni királyt elkísérni,
Vigyázz, Judit, te is gyere,
Másképp nem leszel a neje.

Debrecenben csoda esett,
Beni király el is vészett,
Sírhatsz, Judit, amíg csak élsz,
Ha a király vissza nem tér.

A várudvarban délelőtt
tallergyűjtés kezdődött.
Mindenki kedve szerint
szerzett pontot megint.
Volt, aki anyanyelvi
játékokban jeleskedett,
vagy céllövésben ügyeskedett.
Voltak, kik gyorsaságukat
tartották jobbnak.
Mindenki abban vett részt,
amiben szaporodott a tallér.

Megírtuk mi ezt a dalt
a királyi udvarnak.
Míg a lányok babát varrtak,
a fiúk lovakkal ugrattak.
Fuss és figyelj!-t játszottunk,
virágokat pakoltunk.
Isten házába mentünk,
Ötvösmunkát végeztünk.
Lapra írtunk lúdtollal,
Vásároltunk tallérral.

A tábor
támogatói:

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Akik bélyeggyűjteményükkel nyertek táborot: a **hármásfalvi** III–IV., a **kalotaszentkirályi** III., a **magyarhermányi** II–III., a **málnásfürdői** III. osztály; a **szatmárnémeti** 10-es Iskola IV. C, a **vajdahunyadi** Hunyadi Mátyás Kollégium IV., a **zilahi** Református Kollégium III. osztálya.

A **nagyváradi** Szacsvey Imre Iskola csapata a Kurutty-verseny, a **dévai** Téglás Gábor Líceum IV. osztálya a **nagyváradi** Mesevetélkedő, a **besztercei** Andrei Mureșanu Kollégium IV. osztálya a Barangolás az EU-ban Verseny, a **gyergyóditrói** IV. SbS osztály, a **gyergyószentmiklósi** Vaskertes Iskola IV. B, a **marosvásárhelyi** 2. számú Iskola IV. osztálya a Kőrösi Csoma Sándor Anyanyelvi Vetélkedő országos győzteseként jutott el a Napsugár-táborba.

Kolozsvár

SEPSISZENTGYÖRGY

Bukarest

*Városunk névadó szentjének
középkori és modern ábrázolása*

Itt születtem

A Vártemplom és a vár

*A Lábasház a huszár-
parancsnokság székhelye volt*

*A hajdani megyeháza
ma könyvtár*

Katonaszent védi a várost

Sepsiszentgyörgy, Háromszék legnépesebb és legjelentősebb városa a Kárpát-medence keleti sarkán, a Baróti-hegység lábánál, az Olt partján, a Debren és a Szemerja patak mentén fekszik.

Ősi időktől lakott hely. Magaslataink, a Gémvár és az Őrkő kőkorszaki cserépedények darabjait rejtik. Mai nevét a tatárjárás előtt (1241) kaphatta, ugyanis akkor volt szokás a helységet a templom védőszentjéről elnevezni. Első írott feljegyzése 1332-ből való. Legrégebbi épülete a Vártemplom melletti paplak, de ekkor kezdhették építeni a Vártemplomot is, amelynek faragott ajtókerete Erdély egyik legszebb kora-reneszász emléke.

A település Zsigmond királytól kapott városi rangot 1426-ban. Lakói a reformáció hívei lettek. 1658-ban és 1661-ben a lakosság nagy része török-tatár támadások áldozatául esett.

A Lábasház 1764-től a székely határőrség huszárezredének parancsnoki székhelye lett. 1832-ben épült a megyeháza, mely ma a Bod Péter Könyvtár épülete. Az 1848-as szabadságharc idején itt határozták el az önvédelmi háború megszervezését, Gábor Áron itt jelentette ki: „Lészen ágyú!”. 1849. július 5-én Gyertyánffy Ferenc egész százada elesett az Eprestatón (a mai Állomás-negyed) vívott csatában. A szentgyörgyiek 1849. július 23-án Szemerján aratták utolsó győzelmüket.

Ezekről az eseményekről tanúskodik a központi parkban lévő honvéd-emlékmű, az Ady Endre Iskola előtti emlékoszlop, a szemerjai emlékmű, a Megyei Könyvtár oldalán lévő emléktábla, a honvédsírok. Bartalis Ferenc és iskolánk névadója, Váradi József őrkői kivégzésének helyén emlékmű, a Lábasház és a Vártemplom falán emléktábla, iskolánk előtt pedig kopjafa áll.

1850 után megépült a régi városháza (a mai színház épülete), az óratornyos bazár, az első kórház, a sörgyár, a szemerjai templom. Gödri Ferenc esperes és Császár Bálint polgármester szorgalmazására 1859-ben megalakult a Református Tanoda.

Sepsiszek, majd Háromszék székhelye

Sepsiszentgyörgy 1876-ig Sepsiszek, 1876-tól Háromszék vármegye székhelye volt. A mai városközpont Gödri Ferenc polgármestersége alatt alakult ki. Megépült a Református Székely Mikó Kollégium, a polgári fiúiskola (a mai Mikes Kelemen Kollégium), az elemi iskola (a mai Plugor Sándor Művészeti Líceum), a Tanítóképző (a mai Vitéz Mihály Kollégium), a Bérpalota (a mai polgármesteri hivatal), a Székely Nemzeti Múzeum Kós Károly tervei alapján. Kós Károly tervezte a „kicsi Mikót” (a mai Kós Károly Iskola), a református népiskolát (a mai Tanulók Háza), a kórházat, a Csulak- és a Keresztes-házat is.

1989 után két református, négy katolikus, egy unitárius és egy evangélikus templom épült városunkban, de sajnos egy sereg bevásárlóközpont is. Szülővárosunk lakossága ma 55-60.000 lélek, akik $\frac{3}{4}$ -e magyar.

A Váradi József Iskola 50 éves. Református, Waldorf és Step by step osztályok működnek benne. Rendszeresen megtartjuk a Váradi-napokat, megemlékezünk nemzeti ünnepeinkről, tanösvényeket hoztunk létre az Olt-völgyi erdőkben.

Osztályunk nagy lelkesedéssel várja minden hónapban Gyuri bácsit. Örülünk, ha munkáink megjelennek a Napsugárban. Ápoljuk hagyományainkat, és ünnepi alkalmakkor szívesen viseljük a székelyruhát. Testvéroosztályunkkal, a kőröspataki Sala Ida tanítónő osztályával közös tevékenységeket szervezünk.

Ha utatok Sepsiszentgyörgy felé vezet, szívesen látnunk benneteket.

Színházunk egykor városháza volt

A Székely Nemzeti Múzeum épülete Kós Károly remekműve

Gróf Mikó Imre szobrát nemcsak a mikós diákok koszorúzzák meg

Összeállította
Domokos Zsuzsa
tanító néni osztálya
a Váradi József
Iskolából

UTAZÓ TERMÉSEK

Juharfa lombja és
„helikopter”-termése

Embernek, állatnak és növénynek egyaránt a legfőbb feladata az utódlás biztosítása, az élet továbbadása. A „földbegyökerezett lábú”, mozgásképtelen növényeknek bizony nem kis gond termésük elterjesztése. Mindegyik úgy segít magán, ahogy tud.

Erdei fáink többsége a légipostát veszi igénybe. Terméseiket szárnyakkal szerelik fel. A magasban mindig lengedezik egy kis szelőlő. A juharfa ikertermésének ennyi is elég: kitűnően kiegyensúlyozott két kis szárnya úgy röptíti tova, mint a helikoptert a légcsavar.

Az araszyi pitypang vagy gyermekláncfű termése is a szelek szárnyán utazik. A termések bolyhos bóbítával, parányi „ejtőernyővel” rendelkeznek. Elég, ha ráfújunk, és máris útra kel az „ejtőernyős század”.

A tengerek partján növvő kókuszpálma tutajon utaztatja terméseit. Magvait mindenfelül felszereli, amire hosszú útjuk során szükségük lehet. Kemény burokba csomagolja őket, s benne bőséges táplálékkészletet halmoz fel. A burkot borító dús rostbunda gondoskodik arról, hogy a „rakomány” tutajhoz hasonlóan ússzon a víz színén. Nem csoda, hogy a kókuszpálma a trópusokon minden tengerpartot meghódított.

Lövöldöző növények. A „trükk” azon alapszik, hogy a termés vagy túlságosan sok nedvet halmoz fel magában, vagy egyenlőt-

A kókuszpálma termése összkomfortos tutaj a mag számára

KISKÓPÉ

Ősszel, lombhullás után előtűnik az öreg gyümölcsfák ágain élőködő, télen is zöld, kis bokorra emlékeztető fagyöngy. Vajon hogy került oda?

Májusi megfajtások: A szarvasbogár. A csiga. Júniusi megfajtás: Az akác. Nyertesek: Nemes Zsolt, Hármásfalu; Sallai Eszter, Arad; a jeddi tavalyi III. és IV. osztály; ivói és nyíresi olvasóink.

Havonta
3 díjat!
sorolunk ki

lenül szárad meg a fala. Az eredmény azonos: a termés hirtelen felreped, és nagyot pukkanva kilövi magából a magot. A nebáncsvirág akár 7 méterre is. A „lövőverseny” európai bajnoka a Földközi-tenger mellett honos uborkás magrúgó – 12,7 méterrel! Ez a teljesítmény azonban eltörpül egy braziliai fáé mellett. „A majmok vacsoragongja” nevű fa toktermése „felrobbanva” 15-20 méterre repíti ki a magokat, és akkorát dörren, hogy az idegen sortűznek véli.

Sok növény futárral terjeszti el terméseit. A hangyabolyhoz néha csinos, ibolyával szegett ösvény vezet. Ez a növény ugyanis fehérjetartalmú hangyacsemegébe pakolja magvait. A hangyák a boly felé haladva lecsipkedik a „csemegét”, a magokat pedig elszórják.

A terméseket madarak is terjesztik. A bokrokon ősszel messzire virító, húsos bogyókat megeszik. A termésbe „csomagolt” kemény mag azonban sértetlenül

A bojtorján: kellemetlen útitárs, az uborkás magrúgó: csőre töltött fegyver

hagyja el a madár bélcsatornáját, s tavasszal kihajt.

Mi is lehetünk bosszankodó futárok. Nem kis bosszúságunkra a bojtorján, a ragadós galaj, a vadmurok, a párló füvek termései kampókkal, horgokkal kapaszkodnak a ruhánkba. Erre vall népi nevük is: átoktüske, koldustetű. De őket nem bántják a rájuk aggatott durva jelzők, csak hordjuk szét magvaikat.

MIT GONDOL...

a cica? A legtréfásabb ötleteket közöljük.

A májusi képzőnkhez érkezett ötletekből:

– Most elkaptalak! Te vagy az első zsákmányom! (Loló Gabriella Brigitta, Nagyvárad)

– Anya, hol a fogkrém? Találtam egy fogkefét! (Nagy Henrietta, Bihar)

– Né, egy óriáskígyó! Ne félj, anya, megmentelek tőle! (A lövétei tavalyi III. A osztály)

RejtvényPályázat

A nyár, a nyár, az elrepült, a villanydrótra fecske ült... – így kezdődik Kálnay Adél Köszöntő című verse, melynek másik két sora a rejtvény megjelölt soraiban válik olvashatóvá, amint kitöltötted a betűhálót a meghatározások szerint. Öt könyvjutalmam alig várja, hogy gazdára találjon.

A Rejtvénykirály

1	T				Á				N				Y	V			F
13																	
18																	
	R																E
29																	
36																	
	M			Y					S				GY	E			

VÍZSZINTES

1.A megfejtés első sora

13. Román fiúnév
14. Ábécénk első három betűje
15. Surran
17. Ürültni kezd!
18. Pálma közepe!
19. Sarj mássalhangzói
20. Fekete István fecskéje
21. Létezik
23. Lekvár
24. Vízben haladó
26. Végtag
27. Házastársam apja
29. Sír
31. Növekedni kezd!
32. A közepén leáll!
33. Asztalos László névjegye
34. Cselekedet
36. Becézett Ádám

38. Növényi vékony szál (ROST)

40. Megparancsolja, hogy adjanak
42. Pataki Ottó Erik névjegye

FÜGGŐLEGES

2. Nem ül
3. Becézett Sámuel
4. Kádszélek!
5. Csípős, égető
6. Szépség, vonzeró
7. Antal Béla névjegye
8. Piszok
9. ÖSI
10. Angol tagadás
11. Repül magánhangzói
12. Krizantém eleje!
- 13.A megfejtés második sora
16. Nemzet
19. Szirup

20. Futópálya végpontja
22.-fut, ide-oda rohan
25. Masnirész!
26. KT
27. Forma
28. Sepregetni kezd!
30. Nem oda
32. Könyörög (ESD)
33. Az államnak fizetjük
35. TOE

37. Igaz Géza névjegye
39. Torna magánhangzói
40. Régi, római pénz (AS)
41. Tárgy szélei!

VAJNÁR ILONA rejtvénye

Szörnyi Dalma rajza, Négyfalu

Találd ki!

1

Figyeld meg, mit mondanak a nagyobb testvérek az öccsükről. Írd a rajzok alá a nevüket.

Lackó úgy indul iskolába, mintha egy expedícióba készülne.

Erik szörnyű rendetlen. Jó, hogy a szemüvegét még nem vesztette el...

Zsolti még nagyon fél az iskolától.

Tamás a suliba is magával viszi a maciját.

Ábel mindig mosolyog, pedig csupa seb a térdé.

2

Egy kivétellel minden tanszer neve kígyóként tekerződik a betűhálóban. Húzd át őket. Melyik neve hiányzik?

T	Á	S	N	A	L
R	A	K	O	Ó	Z
A	D	Í	V	T	O
Ü	F	R	A	Z	L
Z	C	E	R	U	L
E	T	K	Ö	NY	V

Nyertesek

A májusi rejtvenypályázat megfejtése: Édesanyám tulipánfa, engem ölel minden ága. A júniusi megfejtés: Szélben libapihe, kasban puha csibe. Nyertesek: Kánya Gergő, Csíkszentgyörgy; Lukács Gergő, Gyergyócsomafalva; Kovács Tamás, Mája; Baliga Dávid, Balánbánya; Bogdán Sámuel, Szilágynagyfalu; Révész Kevin, Mikola; a kovásznai tavalyi II. B; a szalárdi III. B; az ozsdolai III. B osztály; a gyergyószentmiklósi Kós Károly Iskola III. A; a szászfürdői P. Maior Líceum III. B osztálya.

A Maci Napsi megfejtései: macska, fekete, barna, panda, jeges; Megszokja, mint medve a vackort; Tévémaci-6, Buci Maci-4, Balu-7, Micimackó-2, 3, Brumi-5, Vackor-1, Maci Laci-8. Nyertesek: Kádár Anna Orsolya, Érmihályfalva; Szekeres Árpád Áron, Csíkszereda; Várvédő Ákos, Nagybánya; Kelemen Zsombor, Sepsiszentgyörgy; Krányák Kinga, Sárközüjlak; Oniga Kriszta, Magyarlapád; Fülöp Dorka és Boró, Koronka.

– Képzeld, mama – meséli otthon a kis el-sős –, a tanító néni egyre butább. Eleinte még mesélt, magyarázott, de most már mindent tőlünk kérdez.

.....

– A Hold olyan nagy – magyarázza a tanító néni –, hogy több millió ember lakhatna rajta. Peti, most mit nevezsz?

– Elképzelttem, milyen tüle-ke-dés lenne félhold idején.

.....

– Gyerekek – kérdezi a bio-lógia tanár –, ha most például átugranék ezen a padon, mi-lyen izmokat mozgatnék meg?

– A nevetőizmainkat, tanár úr.

.....

– Pistike, ragozd a menni igét.

– Én megyek... te mész... ő megy...

– Egy kicsit gyorsabban, kisfiam.

– Mi futunk, ti futtok, ők fut-nak.

.....

Az ősemlős tanuló tanulózza a fia bizonyítványát:

– Vadászból 5-ös. Hát igen, nem bírod még el a dár-dát. Halászból 4-es, tudom, víziszonyod van. De történe-lemből hogy lehet megbukni? Két oldal az egész...

.....

– Szomszéd bácsi, kérem, nem zavarja magukat, hogy én mindennap hegedülök?

– De bizony, nagyon zavar, kisfiam.

– Meg tetszene ezt mondani a papámnak is?

.....

3

Az ábrák első betűiből egy szót alakíthatsz ki. Hogy milyen sorrendben, azt a számok mutatják.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

4

Figyeld meg jól, hogyan változik soronként, oszloponként a kis iskolások sapkája, nadrágja, gombjainak száma, majd egészítsd ki a középső rajzot úgy, hogy szabályosan illeszkedjen a sorba és az oszlopba is.

Szólj, szám!

A NEGYEDIKES CSAPATOK
Szólj, szám! pontszámuk alapján
jutnak be a KAV országos döntőjébe.
Szeptembertől februárig
minden feladat megfejtését küldjétek
be közösen, összesítve,
a csapat vagy az osztály nevében.

1. Csak egy betűben különböznek.
Foglaltok rövid mondatba az alábbi szavakat: emberé, emberré, könyvé, könyvvé, köré, körré.
2. Ássatok le a tőig. Mi a közös gyöke a képzelet és a képtelenség szónak? Gyűjtsétek össze minél több hajtását ennek a szóbokornak.

3. Igazítsátok helyre az összekuszálódott közmondásokat.
Addig nyújtózkodjál, amíg nyaka szakad.
Ki korán kel, az a sokat nem érdemli.
Addig üsd a vasat, ameddig a takaród ér.
Addig jár a korsó a kútra, amíg meleg.
Ki a kicsit nem becsüli, keveset fog.
Aki sokat markol, aranyat lel.

Szó-móka

- Melyik a legsárgább madár?
- A citromhéja.
-
- Mi van a kisbárány fürdőszobájában?
- Barikád.

Májusi megfejtések: 1. Betegsége miatt lemaradt a kirándulásról. Szorgalmának köszönhetően jutalmat kapott. Mivel szerezhetnék örömet szüleimnek? Hazugságával Laci bánatot okozott édesanyjának. Testvérem iránt nagy szeretetet érzek. A törökökkel szembeni harag adott erőt Hunyadinak. 2. ínycsiklandóan finom, elbűvölően szép, hihetetlenül kedves, rendkívül ügyes. 3. Egyszer volt Budán kutyavásár. Sok víz lefolyik a Dunán. Megrázza, mint Krisztus a vargát. Lassan készül, mint a Luca széke. Messze van, mint Makó Jeruzsálemtől. Kövér, mint a Márton lúdja. Ő sem jobb a Deákné vásznánál. Nyertese: a kovásznai tavalyi IV. B; a gyergyóditrói III. B osztály; a székelyudvarhelyi Református Kollégium III. osztálya.

Maszat Művész Elolvastam – lerajzolom

Olvasás közben ugye te is magad elé képzeled a szereplőket, a helyszíneket? Rajzold, fess is le, ami legjobban tetszett az olvasmányból. Havonta könyvvel jutalmazunk három pályázót. A díjazott osztályok munkái közül egyet-egyet mutatunk be.

Szeptemberi díjazottak: a csíkszentdomokosi tavalyi III. B osztály (Mester Györgyi: Pillangófa, Bara Szilárd rajza – 1); a szatmárnémeti Bálcescu-Petőfi Iskola III. C osztálya (Páskándi Géza: A dinnye és a tök, Normák Mercedesz Nikoletta munkája – 2) és Farkas Kriszta, kolozsvári olvasónk (Selma Lagerlöf: Nils Holgersson csodálatos utazása – 3).

1

2

3

Az Áldás Népeesség Társaság és
a Napsugár, Szivárvány gyermeklapok szerkesztősége
PÁLYÁZATOT HIRDET
ÖTNÉL TÖBB GYERMEKET NEVELŐ NAGYCSALÁDOK SZÁMÁRA.

A két, 200-200 euró értékű díjra
a családok 20 perces kisfilmmel pályázhatnak, amely bemutatja életüket.
DVD-re rögzített pályázatukat a Napsugár címére várjuk
2013. november 15-éig.

Levelező

● Szeptemberi Napsugárunk híd nyár és ősz, vakáció és tanév között: felidézi a szünidő napfényes örömeit, de megvillantja a most kezdődő iskolaév szellemi kalandjait is. A legérdekesebb Napsugár-bélyeggyűjtemények és a levélírók felsorolása a **tavalyi osztályotok szerint** történik, de új játékaink, pályázataink már a mostani osztályotokhoz szólnak.

Köszöntjük régi barátainkat és azokat is, akik először veszik kezükbe a Napsugárt.

Íme azok, akiktől a múlt tanév végén és a nyár folyamán kapott levelet Kószabósza: **Bartalis Barbara Andrea**, Gyergyócsomafalva; **Péter Tamás Zoltán**, Kecset; **Kovács Nándor Hunor**, Csíkbánkfalva; **Szilágyi Bálint**, Erdőszentgyörgy; **Fazakas Noémi**, Disznajó; **Menyhért Dániel és Ráhel**, Kolozsvár; **Habi Alexandra**, Szász Evődia, Bihar; **Gál Gergő**, Úzon; **Bene-**

dek Lóránt Attila, Négyfalu; **Szabó Henrietta**, Marosvásárhely; **Kiss Tímea**, Maroszsztgyörgy; **Kovács Tamás**, Mája; **Kulcsár Izabella**, Szatmárnémeti; **Külüs Orsolya Mária**, Nagyvárad; a **sepsiszentgyörgyi Váradi József Iskola tavalyi** III. E; a **gyergyószentmiklósi Kós Károly Iskola** II., IV. A, a **Fogarasy Mihály Iskola** II. C, IV. A; a **szatmárnémeti M. Eliade Iskola** II. F; a **nagyvárad** Szent László Líceum IV. B, a **Szacsvay Imre Iskola** IV. B; a **székelyudvarhelyi Református Kollégium** III.; a **nagybányai P. Dulfu Iskola** III.; a **marosvásárhelyi Művészeti Líceum** IV. B, az **Európa Iskola** II. D, a **Dacia Iskola** II. C, a **L. Rebreanu Iskola** II. F; a **szászrégeni A. Maior Iskola** II. B, III. B, a **P. Maior Líceum** III. B; a **csíkszeredai József Attila Iskola** III. C, III. D és IV. C osztálya; a **gyulakuti** II. és III.; a **dési** II.; az **uzoni** IV. B; a **kecseti** II-IV.; a **szalárdi** III. B; a **zabolai** III. B; a **hármassfalvi** II.; az **árpádi** II-III-IV.; a **balánbányai** IV. B; a **maroskeresztúri** IV. B; a **jeddi** III.; a **kovásznai** II. B; a **kézdikővári** IV. osztály; a **májai** kisiskolások.

● A Napsugár történelmi bélyegeit ötezer kis olvasónk küldte be. Valamennyien Illemtan-füzetet, ingyenes múzeumi, állatkerti vagy botanikus-kerti belépőt, hét kis közösség pedig illyefalvi tábort nyert a bélyeggyűjteményével.

Kószabósza büszkén választott ki néhányat azok a gyűjtemények közül, amelyek a történelem iránti szeretetről vallanak.

Kolozsvár,
Emil Isac
Iskola, előké-
szítő osztály

Zilah, I. Maniu Iskola,
IV. B osztály

Kolozsvár, János Zsigmond
Unitárius Kollégium, IV. B osztály

Marosvásárhely,
Dacia Iskola,
IV. D osztály

Szatmárnémeti,
10-es Iskola,
III. B osztály

Székelykeresztúr,
Petőfi Sándor
Iskola, IV. A osztály

Nagyvárad,
Szent László
Líceum,
III. B osztály

Bihar,
II. B osztály

ŐSZKIRÁLY KINCSESHÁZÁBÓL

Szélel béelt, gyümölccsel megrakott őszkirály köpenye. A nagyvárad 16-os Iskolában, Szijjártó Margit tanító néni osztálya szalvétából kötözte, fonalhajjal, koronával, rajzzal díszítette őszkirályt.

Nemcsak szépek, hanem ínycsiklandóak is a sokféle zöldségből összevágott, tűzött, komponált alkotások, amelyeket az aradi Csiky Gergely Főgimnáziumból küldtek be Cirják Márta tanító néni kisdíákjai.

Molnár Izabella, Szászrégen

A marosszentkirályiak nem mennek a szomszédba sem fantáziáért, sem őszi kincsekért. Mindkettőre bőven volt szükség ahhoz, hogy megszülessenek Tóth Tímea tanító néni kisdíákjainak vidám termés-szobrai.

Dunai Erzsébet tanító néni tordai osztályában készült az okos bagoly. Teste száraz levélpárna, feje rácsíptetett karton. Szeme festett, bevagdosott papírkorong.

Gellérd-Székely Dóra, Küsmöd

Az őszi határnál csak egy van gazdagabb: a ti képzelőerőtök. **Mezőpaniti** olvasóink színpompás kiállítást rendeztek a saját készítésű termésbábokból. Büszkéek is voltak rájuk tanítóik: **Csiszér Anna, Nagy Andrea, Székely Emese és Szőcs Róbert.**

A **dési Balogh Edit tanító néni** osztálya egyszerű és elmés módszerrel alkotott gyümölcsképeket: a két szín játékát kipróbálhatjátok ti is. A kackiás kakast levelekből és tökmagból ragasztották, majd kifestették.

Hogy Kukorinak Kotkoda-párja is legyen, készítsétek el **Kiss Klára tanító néni** osztályának papírtúkját. Tollait vékony csíkokból pödörték a **gyergyószentmiklósi Fogarasy Mihály Iskolában.**

Nemcsak muffin készülhet a süteményes papírban. **Pál Annamária tanító néni** osztálya a **marosvásárhelyi Dacia Iskolában** krepp papírral, ragasztóval „nevelt” csodaszép virágokat a papírpártákból.

Irkafirka

Ez volt a legjobb vakáció,
Gyönyörű és kalandozó,
Játékos és utazgató,
De a tanulást sem otthonhagyó.

Megkezdődött a tanév,
Mert ősz van, s hullanak a levelek,
Jó volt a nyár, utazás, élmény,
De most ősz van, gyerekek.

Kulcsár Izabella,
Szatmárnémeti

Győri Abigél, Torda

Meglibben az őszi szellő,
Sárgul már a kerek erdő,
Elbúcsúzik vándor sereg,
Iskolába megy minden gyerek.
Hová lettél, hosszú, szép nyár?
Téged fiú, lány mindig vár.
Elszámolunk pár hónapig,
Tanulunk még júniusig.

Dániel Boglárka,
Nyárádszereda

Kertész Mátyás,
Sepsiszentgyörgy

Az iskola kapui nyitva állnak,
elsős gyerekeket várnak.
Az iskola nagyszerű,
a kerítésen sok betű.
A kapun rézkilincs,
a tanulás drága kincs.
Elsős koromban én is szerettem,
de a betűket néha kevertem.
Szerintem ti is jól fogtok tanulni,
a hibáitokból fogtok okulni.

Moldován István Sándor,
Jedd

Nagy Hilda,
Sepsiszentgyörgy

Megkezdődött már a sulis,
Ahol mindig nagy a buli.
Gyerekek és felnőttek egy
Osztályban fejlődnek.
Gyerekeknek tudásuk,
Felnőtteknek jószáguk,
Év végére nagytudású
Gyerekek, tanítójuk büszkén
Mondja: – Mehettek!

Baki Tünde, Szászrégen

Ha itt van a vakáció,
Örülnek a gyerekek,
Nem kell menni iskolába,
Ugrálhatnak eleget.

Kezdődik az iskola,
Nem várják a gyerekek,
Azt várják a gyerekek,
Hogy vakáción legyenek.

Barabás Tamás,
Hármasfalu

Proiect realizat cu
sprijinul Primăriei
și Consiliului Local
Cluj-Napoca

Proiectul susține candidatura
orașului Cluj-Napoca la titlul de
Capitală Culturală Europeană 2021

E lapszám támogatói:

Minden hónapban vágjátok ki, és ragasszátok nevetek mellé
az osztály közös gyűjtőlapjára a bélyeget. Áprilisban küldjétek el
nekünk az egész gyűjteményt. Érdekes, hiszen biztosan
ingyenes múzeumi, állatkerti, botanikus kerti belépőt és egy
meglepetés-ajándékot, sőt talán még illyefalvi tábort is nyertek vele.

KOLOZSVÁR

Domokos Zsuzsa
tanító néni osztálya
küldte a sepsiszentgyörgyi
Váradi József Iskolából:

Iskolám a Váradi,
Ide járok tanulni.
Minden reggel örülök,
Mert én ide járhatok.
Osztálytermem csodaszép,
Van ott minden színes kép.
Barátaim a gyerekek,
Jó, hogy velük lehetek!

Közös munka

Pirosas a teteje,
Fehéres a burkolata,
Sok gyerek jár belé,
Van egy igazgatója
És sok tanítója.
Olyan az én iskolám,
Akár egy palota,
Tisztaság ragyogja.
És ha végül el kell
Menni, s vége a sulinak,
Elköszönünk mindenkitől,
S várjuk a holnapot.

Boros Richárd

Papp Emese,
Négyfalu

Szállnak, szállnak messzi tájra,
Elefántok országába,
Fáradtan, de odaérnek,
Minden ember örömére.
Az ottani többi állat
Várja már a madárkákat.
Kitelelnék Afrikában,
Nyáron pedig visszaszállnak.

Simó Krisztina,
Jobbágytelke

Amikor eljön szeptember,
Az iskolát kezdem jókedvvel.
Reggel korán felkelek,
Táskával a hátamon
Iskolába megyek.
Ott sok mindent tanulok,
Sok feladatot megoldok.
Addig vagyok boldog,
Amíg az iskolába járok.

Dénesi Tamás,
Héderfája

Ha én iskola volnék,
Biztosan nagy lennék,
Négy emeletem lenne,
Négyszáz gyermek járna benne.
Bordó lenne külsejem,
Hatvan ablak körülöttem,
Belül pedig nyolc osztály,
Meg egy műhely, ahol
Karcsi bácsi motoszkál.

Németh Adrienn,
Búzásbesenyő

Lépeget a ceruza,
hiszen szép a papucs.
Megmutatja mindenkinek,
milyen szép papucsot szerzett.

Lépeget a ceruza,
kis lapról a nagy lapra.
A sarokban betűt hagyva,
egy tanulót készítet,
hogy kiolvassa.

Tolnai Kincső Vera,
Kolozsvár

Fülöp Adrienn,
Marosvásárhely

Kőrösi Mátyás,
Szalárd

Az iskolában tanulunk,
Össze-vissza számolunk.
B(é) vagy á? Ez a jó!
A tanulás csudajó!

Balla Bernadett,
Gyergyóújfalu

Bögözi Boglárka,
Ozsdola

Címlap
JÁNOSI ANDREA rajza

A marosvásárhelyi
Bolyai Farkas Líceum
tavalyi IV. osztálya

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.
Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér.
Honlapszerkesztő: Komáromy László.
Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101.
E-mail: naps.sziv@napsugar.ro; www.napsugar.ro. Telefon/fax: 0264/418001.
A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont IBAN RO45RNCB0106026602080001
B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. CUI: 210622
Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

Ára 3,0 lej

MAKSUCÁR

ΣΕΠΤΕΜΒΕΡΙ JÓKIVÁNSÁGUNK A TANÍTÓKNÁK: CSÚPA SZEM, CSÚPA FÜL
LEGYEN MINDEN GYEREK, AKÁR A GYŰRŰSFARKÚ MAKIK

